

Täysistunto

Torstai 9.4.2020 klo 10.00—10.54

Täysistunto alkoi klo 10.00. Täysistunto keskeytettiin klo 10.06. Täysistuntoa jatkettiin klo 10.11. Täysistunto keskeytettiin klo 10.22. Täysistuntoa jatkettiin klo 10.30. Täysistunto päättyi klo 10.54.

Puhetta johti ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne (10.00—10.06, 10.11—10.22 ja 10.30—10.54).

1. Nimenhuuto

Nimenhuutoraportti Liite 1A

Toimitettiin nimenhuuto.

2. Ilmoituksia

2.1. Hallituksen esitykset

Valtioneuvosto on 8.4.2020 antanut hallituksen esitykset HE 41, 42/2020 vp.

2.2. Vastaukset kirjallisiin kysymyksiin

Eduskunnalle ovat saapuneet vastaukset kirjallisiin kysymyksiin KK 151, 157, 163, 167, 169, 170, 178/2020 vp.

3. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi ulkomaalaislain sekä kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä kausityöntekijöinä työskentelyä varten annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 36/2020 vp

Valiokunnan mietintö HaVM 5/2020 vp

Pöytäkirjan liite Lausumaehdotus 9.4.2020 Liite 3A

Toinen käsittely

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 3. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotukset, joiden sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä.

Pöytäkirja PTK 52/2020 vp

Keskustelu

10.01 Riikka Purra ps: Arvoisa puhemies! Valtava määrä suorittavan työn tekijöitä on lomautettuna tai työttömänä. Nyt on tärkeää yhdessä ponnistella, jotta näitä ihmisiä ja nuoria saadaan kannustettua ja houkuteltua töihin puutarhoille, mansikanpoimintaan ja maataloille. Pello- ja puutarhatöihin tarvitaan kiireesti useita tuhansia suomalaisia. Meidän pitää nyt nopeasti purkaa kannustinloukkuja ylimääräisin porkkanoin ja heti kriisin jälkeen tarkastella tilannetta perinpohjaisesti niin sosiaaliturvan, työttömyyskorvauksen, lyhytaikaisen työn vastaanottamisen kuin erityisesti huoltovarmuuden kannalta.

Lisäksi maatalous- ja puutarha-alan työnantajilta vaaditaan joustavuutta. On aivan selvää, että viisi vuotta kausityössä käynyt ukrainalainen osaa tehdä hommat tehokkaammin kuin ensimmäistä kesäänsä tilalla oleva nuori. Sen sijaan lähtökohtainen ennakkoluulo sitä kohtaan, että suomalaiset eivät osaisi tai lainkaan jaksaisi tehdä maatalous- ja puutarhatöitä, on syytä lopettaa. Useimmat meistä kaupunkilaisistakin osaamme ainakin kitkeä ja poimia, taitavimmat jopa ajaa traktoria. Maaseudulla asuvat ovat tietysti vielä kaikin tavoin kyvykkäämpiä näissä asioissa. On selvää, että maataloustyö on raskasta, mutta ei sitäkään pitäisi liioitella. Onhan Suomessa aina ennenkin osattu ja jaksettu tehdä töitä oman ruoan, toimeentulon ja hyvinvoinnin eteen. Ainakin omaan korvaani kalskahtaa pahasti, kun kuulen, että yksi vietnamilainen maatilalla vastaa kymmentä suomalaista.

Arvoisa puhemies! Ehdotimme viikko sitten, että koronaviruksen takia lomautetut ja työttömäksi jääneet saisivat maataloustöihin siirtyessään pitää työttömyysetuutensa kriisin ajan. Pääministeri suhtautui ehdotukseemme myönteisesti, ja nyt myös uutisista olemme saaneet lukea, että Ylen ministeriöstä saamien tietojen mukaan ehdotus on saanut vihreää valoa myös eteenpäin. Tämä on erinomaista, ja haluamme kiittää tästä hallitusta.

Esitimme asiaa myös nyt käsittelyssä olevan hallintovaliokunnan mietinnön vastalauseen lausumassa. Se ei valitettavasti saanut kannatusta valiokunnassa, mutta ehkä tilanne on nyt täällä salissa toinen, kun hallituskin on kertonut etenevänsä asian kanssa ja myös toinen oppositiopuolue, kokoomus, on esittänyt vastaavanlaisia ehdotuksia. Toisin sanoen, arvoisa puhemies, esitän, että eduskunta hyväksyy vastalauseen sisältämän lausuman.

10.04 Jussi Halla-aho ps: Arvoisa herra puhemies! Kannatan tätä edustaja Purran tekemää esitystä.

10.04 Mari-Leena Talvitie kok: Arvoisa puhemies! On aivan selvää, että suomalainen maatalous mutta myös teollisuus ja kaikki muutkin alat, jotka tällä hetkellä ovat työvoimapulassa, tarvitsevat tekijät myöskin näinä kriisiaikoina.

Teenkin lausumaehdotuksen: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy viipymättä toimenpiteisiin, joilla ulkomaisen työvoiman saatavuus koronakriisin aikana turvataan työvoimapulaloilla.”

10.04 Anna-Kaisa Ikonen kok: Arvoisa puhemies! Kannatan edustaja Talvitien tekemää lausumaehdotusta.

10.05 Päivi Räsänen kd: Arvoisa herra puhemies! Maatalous- ja puutarhatiloilla tulee nyt olla varmuus siitä, että sato myös saadaan aikanaan korjattua, jotta näitä erilaisia istutus- ja

Pöytäkirja PTK 52/2020 vp

valmistelutöitä ylipäänsä kannattaa tehdä. Sen takia kannatan näitä esityksiä, joita tässä on tehty.

Samalla haluan sen todeta, että mikäli tätä työvoimaa ei riittävästi saada, niin mielestäni hallituksen tulisi varautua siihenkin, että sitten käytetään vaikka varusmiehiä ja siviilipalvelusmiehiä apuna maatiloilla. Ja todellakin siihen, että tätä työvoimaa on saatavissa ja että sato varmasti saadaan korjattua, tulisi varmuus saada nyt.

Keskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyt, hallituksen esitykseen HE 36/2020 vp sisältyvät 1. ja 2. lakiehdotuksen. Eduskunta hyväksyi valiokunnan mietinnössä ehdotetun uuden, 3. ja 4. lakiehdotuksen. Lakiehdotusten toinen käsittely päättyi.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Keskustelun kuluessa on tehty lausumaehdotuksia, joten asiasta on äänestettävä. Äänestykset tapahtuvat tässä istunnossa tauon jälkeen.

Istunto ja asian käsittely keskeytetään, ja istuntoa jatketaan kello 10.10.

Arvoisat edustajat! Pyydän pitämään ne turvavälit, kun tulette saliin takaisin. Se on noin yksi penkki välissä näissä tiloissa. Kiitoksia.

Täysistunto keskeytettiin kello 10.06.

Täysistuntoa jatkettiin kello 10.11.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Nyt jatketaan kello 10.06 keskeytynyttä istuntoa ja päiväjärjestyksen 3. asian käsittelyä.

Keskustelussa on Riikka Purra Jussi Halla-ahon kannattamana tehnyt vastalauseen mukaisen lausumaehdotuksen ja Mari-Leena Talvitie Anna-Kaisa Ikosen kannattamana tehnyt lausumaehdotuksen, joka on monisteena jaettu edustajille. (Pöytäkirjan liite 3A)

Selonteko hyväksyttiin.

Mietintö ”jaa”, Riikka Purran ehdotus ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 30, ei 19, tyhjiä 1; poissa 149 (äänestys 1). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Mari-Leena Talvitien ehdotus ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 41, ei 11; poissa 147 (äänestys 2). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Asian käsittely päättyi.

4. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi työttömyysturvalain, työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain ja työttömyyskassalain väliaikaisesta muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 38/2020 vp

Valiokunnan mietintö StVM 5/2020 vp

Pöytäkirja PTK 52/2020 vp

Pöytäkirjan liite Lausumaehdotus 9.4.2020 Liite 4A

Toinen käsittely

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 4. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotukset, joiden sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä.

Keskustelu

10.13 Mia Laiho kok: Arvoisa puhemies! Tämän esityksen tavoitteena on helpottaa lomautettujen ja muusta syystä työttömyysturvaa saavien taloudellista tilannetta poikkeuksellisissa olosuhteissa, ja se koskee sekä irtisanottuja että lomautettuja.

Viimeisimpien tietojen mukaan koronavirustilanteen vuoksi lomautettuja on jo noin 77 000 henkilöä ja uusia työttömiä noin 10 000. Koronavirustilanteen takia käynnistyneiden yhteistoimintaneuvotteluiden piirissä on myös melkein 400 000 ihmistä. Erityisesti matkailu-, hotelli-, ravintola- ja muilla palvelualoilla lomautukset ja irtisanomiset ovat kohdanneet voimallisesti näitä työntekijöitä.

Näitä muutoksia on tarkoitus soveltaa 16.3.—6.7.2020 välisenä aikana. Tämä esitys kuormittaa työttömyysetuuden maksajien toimeenpanoa samaan aikaan, kun työmäärä muutenkin kasvaa lisääntyvien hakemuskäytöiden takia. Sen takia on välttämätöntä, että etuuskäsittelyä sujuvoitetaan ja työttömyysturvan toimeenpanijoille turvataan riittävät resurssit mahdollisimman nopean käsittelyn mahdollistamiseksi. Sen takia valiokunta teki-kin tässä asiassa lausumaehdotuksen: ”työttömyysturvaetuuksien käsittelyä sujuvoitetaan ja varmistetaan työttömyyskassojen ja Kansaneläkelaitoksen etuuksien toimeenpano niin, että etuudet pystytään maksamaan viivytyksettä.” Lausumaehdotus hyväksyttiin valiokunnassa yksimielisesti.

Samaan aikaan meillä on alkutuotannossa merkittäviä haasteita ja riskejä jo tulevalle keväälle. Työvoiman riittävyyden takaaminen maataloilla on uhanalaista. Etenkin puutarhakasvien tuotannossa tarvitaan paljon kausityöntekijöitä. Heistä suurin osa tulee normaalisti ulkomailta Suomeen, mutta tämä on nyt uhattuna epidemiasta johtuvien matkustusrajoitusten takia. Kaikkein kriittisimmiksi ja kiireellisimmiksi on todettu maatalous- ja puutarhatuotannon kasvukauden alkuun sekä tuotantoeläinten hoitoon liittyviä töitä.

Hallitus yrittää toki kaikin keinoin saada asiaa hoidettua, mutta kaikista toimista huolimatta vaikuttaa todennäköiseltä, että esimerkiksi vihannesten ja marjojen tuotantomäärät jäävät normaalia pienemmiksi. Monet maatilat ovat aloittaneet tuotantonsa sopeuttamisen tilanteessa, jossa normaalituotanto ei ole mahdollista. Tämä on erittäin surullista ja ikävää, koska kotimaisten kasvien tuotanto on tärkeää suomalaisille, se on tärkeää huoltovarmuuden takia, lähiruuan, suomalaisten viljelijöiden ja yrittäjien takia.

Edellä olevan takia olenkin tehnyt lausumaehdotuksen: ”valtioneuvosto valmistelee kiireellisesti esitykset, joilla mahdollistetaan lomautetun henkilön työskentely yhden kuukauden ajan alkutuotannon tehtävissä menettämättä lomautusajan työttömyyskorvausta, sekä työttömän tai lomautetun oikeuden työttömyysturvan sovitteluun myös kokopäiväisen työskentelyn osalta määräaikaaisesti kuluvan vuoden loppuun.”

Pöytäkirja PTK 52/2020 vp

10.17 Pekka Aittakumpu kesk: Arvoisa puhemies! Olemme sananmukaisesti viettäneet hiljaisia viikkoja ja hiljaista viikkoa, enkä itsekään aio puhua pitkästi. Haluan todeta sen, että tämä hallituksen esitys on erinomainen ja yksimielisessä mietinnössään sosiaali- ja terveysvaliokunta pitää esitettyjä muutoksia tarpeellisina ja puoltaa näiden lakimuutosten hyväksymistä muuttamattomina. Tähän on mielestäni tässä tilanteessa hyvä yhtyä, mutta toki meidän täytyy etsiä erilaisia keinoja ihmisten työllistämiseksi ja meidän sadon pelastamiseksi.

Edustaja Laiho nosti esille valiokunnan lausuman, jonka mukaan hallituksen täytyy selvittää keinoja työttömyysturvaetuuksien käsittelyn sujuvoittamiseksi. Haluan tässä yhteydessä myöskin tuoda hallitukselle kiitoksen siitä, että se on toiminut ripeästi. Viitataan tässä eilen julkistettuun lisätalousarvioesitykseen, jossa on tulossa Kelalle ja työttömyyskassoille lisää rahoitusta. Tietysti tarvittaessa on oltava valmis uusiin etuuksien maksamista sujuvoitaviin toimiin.

Arvoisa puhemies! Puheenvuoroni kaartaessa loppuun totean vielä, että on ollut ilo työskennellä tässä talossa ja tämän maan päättäjänä näinä aikoina, joina olemme yhdessä tehneet hyvinkin luovia ratkaisuja niin yrityselämän kuin palkansaajien ja heikoimmassa asemassa olevien hyvinvoinnin turvaamiseksi. Uskon, että nämä hiljaiset viikot ovat vieneet monien ajatuksia myös maallisia asioita ylemmäksi, ja toivon, että niin hallitus kuin eduskunta ja koko Suomen kansa saisivat nyt pääsiäisen pyhien aikaan mahdollisuuksia lepoon ja virkistytymiseen, koska työtä meillä edelleen riittää. Voimme jatkaa uusin voimin.

10.19 Jukka Kopra kok: Arvoisa puhemies! Kannatan edustaja Laihon esitystä.

10.19 Arja Juvonen ps: Arvoisa herra puhemies! Tämän hallituksen esityksen tarkoituksena on väliaikaisesti muuttaa työttömyysturvalakia, työttömyysetuuksien rahoituksesta annettua lakia ja työttömyyskassalakia. Esityksen mukaan työttömyysetuuden maksamisen käynnistymisen yhteydessä asetettavalta omavastuujalta maksettaisiin työttömyysetuutta peruspäivärahana, ansiopäivärahana tai työmarkkinatukena.

Arvoisa puhemies! Tämä on sosiaali- ja terveysvaliokunnassa käsitelty, ja mietintö hyväksyttiin siellä yksimielisesti. Kannoimme suurta huolta siitä, millä tavalla työttömyysturvaetuuden käsittely olisi sujuvaa, ja jätimmekin siellä yhteisesti hyväksytyn lausumaehdotuksen: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus selvittää välittömästi keinoja työttömyysturvaetuuksien käsittelyn sujuvoittamiseksi ja varmistaa työttömyyskassojen ja Kansaneläkelaitoksen etuuksien toimeenpanon niin, että etuudet pystytään maksamaan viivytyksettä.”

Arvoisa puhemies! Suomen talous on ajautunut tilanteeseen, joka vaarantaa laajasti yritystoiminnan toimintaedellytykset, työllisyyden ja ihmisten toimeentulon. Moni ihminen miettii kodissaan lomautettuna tai yt-neuvottelujen alla, miten kaikesta selvitään, miten pääsiäisestä selvitään ja millaiset ovat ne tulevaisuudennäkymät.

Yritykset ovat ahdingossa. Me emme voi mennä kauppoille, mutta tänäkin pääsiäisenä me voimme mennä verkkokaupoille. Olisi erittäin tärkeää, että tuemme niitä suomalaisia yrityksiä, joilla on muun muassa verkkokaupamahdollisuus, ja teemme sieltä tilauksia kykyjemme mukaisesti.

Tämän hallituksen esityksen tavoitteena on helpottaa lomautettujen ja muusta syystä työttömyysturvaa saavien taloudellista tilannetta näissä poikkeuksellisissa olosuhteissa.

Arvoisa puhemies! Edustaja Laiho esitti täällä lausumaesityksen. Valitettavasti tätä lausumaa ei ole sosiaali- ja terveysvaliokunnassa kuitenkaan nostettu esille eikä käsitelty, niin

Pöytäkirja PTK 52/2020 vp

siinä mielessä se tuli nyt perussuomalaisten eduskuntaryhmälle yllätyksenä, mutta tietysti kuulostaa hyvälle, että ajatus siinä on samantyylinen kuin perussuomalaiset ovat täällä asioita tähän päivään saakka ajaneet.

10.21 Päivi Räsänen kd: Arvoisa puhemies! On ilahduttavaa, että marjatiiloilta ja vihanes- ja juurestiloilta on tullut viestejä, että ne ovat saaneet nyt poikkeuksellisen hakemusvyöryn. Tarve on kuitenkin suuri, useita tuhansia työntekijöitä, ja siksi kannatan edustaja Laihon tekemää esitystä.

Keskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyt, hallituksen esitykseen HE 38/2020 vp sisältyvät 1.—3. lakiehdotuksen. Lakiehdotusten toinen käsittely päättyi.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Keskustelun kuluessa on tehty lausumaehdotus, joten asiasta on äänestettävä. Äänestys tapahtuu tässä istunnossa tauon jälkeen.

Istunto ja asian käsittely keskeytetään, ja istuntoa jatketaan kello 10.30.

Täysistunto keskeytettiin kello 10.22.

Täysistuntoa jatkettiin kello 10.30.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Nyt jatketaan kello 10.22 keskeytettyä istuntoa ja päiväjärjestyksen 4. asian käsittelyä.

Keskustelussa on Mia Laiho Jukka Kopran kannattamana tehnyt lausumaehdotuksen, joka on monistettuna jaettu edustajille. (Pöytäkirjan liite 4A)

Selonteko hyväksyttiin.

Mietintö ”jaa”, Mia Laihon ehdotus ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 30, ei 11; poissa 158 (äänestys 3). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Eduskunta hyväksyi mietintöön sisältyvän lausumaehdotuksen.

Asian käsittely päättyi.

5. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi Finanssivalvonnasta annetun lain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 7/2020 vp

Valiokunnan mietintö TaVM 6/2020 vp

Pöytäkirja PTK 52/2020 vp

Toinen käsittely

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyt, hallituksen esitykseen HE 7/2020 vp sisältyvät 1.—4. lakiehdotuksen. Lakiehdotusten toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.

6. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi tieliikennelain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 109/2019 vp

Valiokunnan mietintö LiVM 2/2020 vp

Toinen käsittely

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 6. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotus, jonka sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä.

Keskustelu

10.32 Mia Laiho kok: Arvoisa puhemies! Kotihoidon ammattilaisilta voi nykyisin kuluja jopa kymmeniä minuitteja luvallisen parkkipaikan etsimiseen. Lisäksi mukana voi olla kymmenen kiloa painava tarvikelaukku, joka pitäisi saada potilaan luokse. Kaikki tämä johtuu siitä, että nykyinen laki ei ole mahdollistanut erikoisluvan antamista kotihoidon ajoneuvoille. Parkkipaikan metsästäminen on työajan tehotonta käyttöä, mikä on suoraan pois hoitotyöstä. Tilanne on erityisen kriittinen suurissa kaupungeissa.

Asiaa on pyritty edistämään valtuustoaloitteilla kunnissa paikallisesti ja tekemällä sopimuksia asiasta vuokrataloyhtiöiden ja asunto-osakeyhtiöiden kanssa, mutta ratkaisun löytäminen on ollut haasteellista. Kyseessä on jo kansallinen ongelma, sillä hoitajalla voi olla yhden työvuoron aikana jopa 16 asiakaskäyntiä.

Myöskään pysäköinninvalvojilta ei tipu armoa, vaikka pitkittyneen parkkeeraamisen syynä olisi hoitotyö. Kotihoidon työntekijät joutuvatkin useimmiten pulittamaan pysäköintivirhemaksun omasta pussistaan. Ihmiset saapuvat auttamaan ja palkkana on parkkisakko. Väestön ikääntymisen ei tulisi johtaa auttamaan tulleiden työntekijöiden kasvavaan sakkopinoon.

Arvoisa puhemies! Viime eduskuntakaudella liikenne- ja viestintävaliokunnassa tieliikennelain muuttamisen yhteydessä tehtiin lausuma, joka yksimielisesti hyväksyttiin valiokunnassa, että ennen tieliikennelain toimeenpanoa tulevana kesänä on löydettävä tähän asiaan ratkaisu. Kiitänkin nyt hallitusta, kun se on tarttunut tähän liikenne- ja viestintävaliokunnan tekemään lausumaan ja hoitanut tämän asian niin, että se on huomioitu nyt tieliikennelaissa niin, että kotihoidon työntekijöillä tulee olemaan tämä oikeus.

10.34 Maria Guzenina sd: Arvoisa puhemies! Ihan lyhyesti vain: tätä päivää on todellakin odotettu. Kotihoidon henkilöstön tilanne siellä kentällä on ollut aivan kestämaton — edustaja Laiho tässä jo kertoi näitä taustoja. Henkilöstö on joutunut jopa maksamaan omia parkkisakkojaan, mikä on pienipalkkaiselle työntekijäjoukolle täysin kohtuutonta, täysin kohtuutonta. Haluankin tässä yhteydessä kiittää liikenne- ja viestintävaliokuntaa siitä, että huolimatta tästä hyvin haasteellisesta ajasta ja haasteellisesta työpaineesta valiokunnassa

Pöytäkirja PTK 52/2020 vp

he ovat tämän lakiesityksen nyt tänne saaneet. Nyt me olemme tänään tässä tilanteessa, että on jo toinen käsittely ja tämä tästä nyt sitten astuu voimaan, ja nyt jää sitten kuntien kontolle implementoida tämä todella tärkeä laki, jotta vihdoinkin Suomessa oikeus ja kohtuus kotihoidon työntekijöille tässä suhteessa toteutuu. Eli suuri kiitos liikenne- ja viestintävaliokunnalle ja kaikille, jotka ovat tätä asiaa olleet täällä eduskunnassa edistämässä. Hieno päivä!

10.36 Kimmo Kiljunen sd: Arvoisa puhemies! Edustaja Guzenina aloitti oman puheen vuoronsa sanoilla ”tätä päivää on odotettu”. Voisin lisätä tähän heti jatkoksi, että erityisesti edustaja Guzenina on odottanut tätä päivää, peräti 13 vuotta. Tässä nimittäin on pohjana lakialoite, jonka hän on vuonna 2007 tehnyt, siltä pohjalta on syntynyt tämä loppuprosessi tässä. Siinä mielessä me näemme, että kansanedustajien tekemillä lakialoitteilla on merkitystä — vaikka näin pitkälläkin viiveellä — eli että ne jossain vaiheessa realisoituvat, ja siinä suhteessa tämä on arvokas lisä.

Tässä pysäköintivalvontakäytänteessähän on olemassa lukuisia esimerkkejä siitä, että siinä oikeus ja kohtuus ei toteudu. Tämä on ehkä ääriesimerkkejä siitä: kotipalvelussa työskentelevät ihmiset joutuvat ikään kuin omasta pussistaan rankaisunomaisesti maksamaan näitä sakkoja — periaatteessa muuten heillä sitten on vaikeuksia parkkeerata, työaika menee täysin hukkaan.

Meillä on eduskunnassa, arvoisa puhemies, lakiasiainvaliokunnassa käsittelyssä myöskin toinen pysäköintivalvontaan liittyvä aloite — myöskin kansanedustajien tekemä yhteisaloite, 122 allekirjoittanutta on siinä — jossa ylipäätään pyritään tämä sakotusbisnes, joka on syntynyt tähän pysäköinninvalvonnan ympärille, saamaan kuosiin. Toivon, että sen aloitteen käsittelyyn ei menisi 13:a vuotta vaan se saataisiin tällä vaalikaudella hoidettua. 122 kansanedustajaa oli siinä kuitenkin takana.

10.37 Päivi Räsänen kd: Arvoisa herra puhemies! On todellakin hyvä, että valiokunta päätyi irrottamaan tämän kotihoidon pysäköintitunnusta koskevan esityksen tästä tieliikennelain korjauspaketista, jotta tämä korjaus saadaan voimaan mahdollisimman pian. Tämä ongelmahan on ollut todellakin jo pitkään tiedossa, mutta nyt, itse asiassa korona-aikana, on tullut tuolta kentältä viestiä, että tämä ongelma on edelleen kärjistynyt kotihoitajien kohdalla, kun heidän työnsä on muutenkin muuttunut vaativammaksi.

On tietysti huomattava, että ihan suoraan tällä lailla ja tämän lain voimaantulolla 1.6. tämä ongelma ei ratkea vaan täytyy siellä kunnissa sitten todellakin tehdä ne päätökset, eli täytyy käyttää hyväksi tätä lakia ja tehdä päätökset, että tämän lain mahdollistama pysäköintitunnus kotihoitajille otetaan kunnissa käyttöön.

10.38 Seppo Eskelinen sd: Arvoisa puheenjohtaja! Lopultakin tämä lakimuutos nyt on täällä salissa kymmenien kuulemisten jälkeen. Asia on tärkeä, niin kuin on tänään todettu, vanhustenhuollon ja terveydenhuollon arjen näkökulmasta. Kiireinen hoitotyö tätä kautta saa pikkusen lisäresurssia, lisää aikaa siihen varsinaiseen työhön. Ja on tärkeää, että nyt eduskunta omalta osaltaan nämä pysäköintijärjestelyt mahdollistaa.

Työkalu on nyt pitkälti, niin kuin edustaja Räsänen totesi, kuntien ja sote-kuntayhtymien käytössä ja jalkautettavissa. Tarvitaan myös nyt erityisesti kunnissa tällaista arjen lainsäädännön jalkauttamista ja tulkintaa. Tästä nyt ei missään tapauksessa pidä tehdä niin sanotusti ongelmaa. Kumminkin tämä laki antaa hyvät mahdollisuudet sitä pysäköintiä to-

Pöytäkirja PTK 52/2020 vp

teuttaa siellä kotihoidon työn arjessa, ja toivotaan, että kunnat tämän pallon nyt sitten ottavat siinä hengessä vastaan.

10.39 Sari Multala kok: Arvoisa puhemies! Haluan yhtyä näihin kiitoksiin, joita täällä salissa on osoitettu. Tämä on monessa kunnassa ollut suuren suuri murheenkryyni. Tämä viesti kotihoidon työntekijöiltä on ollut jo monta vuotta vahva, ja ymmärrän täysin sen, että on tuntunut täysin epäoikeudenmukaiselta, ja onhan se täysin epäoikeudenmukaista ja epä-tarkoituksenmukaista, että työntekijät pienestä palkastaan joutuvat jopa sakkoja maksamaan ja toisaalta myös käyttämään työaikaansa siihen, että mahdollisesti sitten etsivät lailisia pysäköintipaikkoja. Nyt tässä pyritään sitä ongelmaa, ikään kuin sitä lain ongelmaa, korjaamaan. Toki ei välttämättä vielä ihan kaikkia ongelmia poista, mutta niitä jatko-ongelmia voidaan kunnissa lähteä ratkomaan tämän lain pohjalta paremmin kuin aiemmin, ja tämä on erittäin hyvä asia. Uskon, että tämä varmaan eduskunnasta etenee ihan yksimielisesti eteenpäin. — Kiitos.

10.40 Anna-Kaisa Ikonen kok: Arvoisa puhemies! Haluan myös osaltani yhtyä näihin kiitoksiin. On hienoa, että tähän kotihoidon pysäköintitilanteeseen on viimein löytynyt ratkaisu lainsäädännön tasolla.

Muistan, kun itse tähän asiaan törmäsin ensimmäistä kertaa. Olin reilu 10 vuotta sitten silloin Tampereella apulaispormestarina, vastasin ikäihmisten palveluista, ja tätä asiaa ja sitä ongelmatiikkaa tuli todella monelta kotihoidon työntekijältä. Me lähdimme silloin sitä ratkaisemaan ihan paikallisesti, ja se edellytti sitä, että ihan yksittäisten taloyhtiöitten kanssa, taloyhtiö taloyhtiöltä, koetettiin neuvotella, ja se oli valtavan työlästä. Silloin vedottiin valtioon ja koetettiin hakea ja tuntui, että enemmän tuli niitä ongelmia ja syitä, minkä takia tämä ei ole mahdollista, kuin että olisi saatu ratkaisuja.

Haluan tässä vain sanoa, että tässä on kuljettu hirvittävän pitkä tie. Arvostan sitä, että nyt niitä ratkaisuja on löydetty, ja kiitän siitä. Miksi tämä on tärkeää? Se on siitä syystä, että kotihoidon työntekijöiden ei ole järkevää käyttää aikaa siihen, että he hakevat parkkipaikkaa eri puolilta, vaan siihen, että heillä on nyt enemmän aikaa olla asiakkaan luona. — Kiitos.

10.41 Sanni Grahn-Laasonen kok: Arvoisa puhemies! Suomi ikääntyy, ja kotiin viettävien palvelujen tarve kasvaa. Se on ollut viesti myös päättäjiltä eduskunnasta yli puoluerajojen jo pitkään, että pyritään mahdollistamaan ihmisille kotona asuminen mahdollisimman pitkälle elämässä, ja näin ollen myöskin tarve viedä niitä palveluja sinne kotiin kasvaa edelleen.

Tämä lakiesitys on erittäin viisas, ja haluan kiittää osaltani myöskin kaikkia tähän käsittelyyn osallistuneita ja tässä ponnistelleita. Tietenkin sitten kunnissa ratkaistaan käytännön kysymyksiä ja luodaan ne käytännöt tälle kaikelle, mutta ajattelen niin, että meidän on eduskunnassa velvollisuus yhdessä tehdä jatkossakin tämäntyyppistä työtä, jolla lisätään mahdollisuuksia tehdä kotihoitoa järkevästi, tehokkaasti ja myöskin tavalla, joka on kotihoidon työntekijöille inhimillinen ja joka lisää kotihoidon työntekijöiden työhyvinvointia. Ei ole kenenkään etu tässä yhteiskunnassa, että työntekijät joutuvat parkkipaikkaa etsimään ja pahimmillaan sakkoja makselemaan, kun ovat näin tärkeällä inhimillisellä yhteiskunnan asialla.

Pöytäkirja PTK 52/2020 vp

Kannustan meitä kaikkia pohtimaan jatkossakin, mitä voidaan tehdä sen eteen, että kotihoidon työskentelyedellytykset olisivat sillä mallilla, että ala olisi myöskin vetovoimainen, koska työvoimasta alkaa olla ikääntyvässä Suomessa kova pula. — Kiitos.

10.43 Jenni Pitko vihr: Arvoisa puhemies! Kun vanhusväestön määrä yhteiskunnassamme kasvaa, pyrimme samalla lisäämään ikäihmisten kotona asumista mahdollisimman pitkään. Tämä on, totta kai, haaste myös meidän rakennetulle ympäristölle.

Kotihoidon työntekijöiden mahdollisuus tuoda palveluita koteihin on aivan oleellinen ja merkittävä asia, kun puhutaan tästä kotona asumisen ajan pidentämisestä, ja tämä hallituksen esitys kotihoidon pysäköinnin mahdollistamisesta pysäköintikieltoalueilla on osaratkaisu tähän. Edelleenkin kotihoito ei pääse välttämättä taloyhtiön pihalle, joten kuntien on syytä huomioida tämä tulevaisuudessa, kaavoituksessa jatkossa, ja toivottavasti myös taloyhtiöt tarttuvat tähän haasteeseen, kiinnittävät huomiota siihen, että kotihoidolla on mahdollisuus päästä myös taloyhtiön pihalle pysäköimään.

Samalla, kun mahdollistamme kotona asumisen näiden kotiin tuotavien palveluiden kautta, meidän on jatkettava korkealaatuisten esteettömien asuntojen rakentamista. Rakennuskantamme uudistuu hitaammin kuin mitä ikäihmisten osuus väestöstä kasvaa, joten esteettömyysvaatimuksista uudisrakentamisessa ei todellakaan ole varaa löysentää.

Rakennetun ympäristön esteettömyyden lisäksi asumisen laatu on oleellinen näkökulma, kun mietimme sitä, että vanhukset voisivat asua pidempään kotona. Tässä koronan ajan karanteenielämässä on monelle ihmiselle tullut tutuksi, miltä tuntuu asua koko päivä yhden ja saman asunnon sisällä, ja on hyvä myös arvioida, onko meidän asumisen laatu tarpeeksi korkea, niin että myös vanhukset voivat viihtyä omassa kodissaan pitkiä aikoja, kuten heidän elämässään usein on.

Kiitän hallitusta tästä esityksestä.

10.45 Sheikki Laakso ps: Arvoisa puhemies! Tässä todellakin on liikenteen osalta paljon muustakin kyse kuin tästä kotihoidon hommasta elikkä tietysti HCT-junista. HCT-junat olisivat jääneet niin sanotusti varikolle, jos ei tätä pakettia olisi kokonaisuudessaan tehty.

Isona osanahan tässä tosiaan on tämä kotihoidon pysäköinnin helpottaminen, ja siitä ehdottomasti hallitukselle kiitos. Itsekin liikenne- ja viestintävaliokunnassa tätä työstin, ja ei ole oikeastaan paljon muita asioita ollut, joissa niin selkeästi kaikki olisivat samaa mieltä olleet.

Se tietysti tällaista uutta edustajaa vähän hämmentää, jos tavallaan näin yksinkertaisen asian vieminen, josta kaikki ovat näin samaa mieltä kuin mitä tässä, vie 13 vuotta. [Vasemmalta: Kyllä!] Minun on pakko sanoa, että toivottavasti minun omat ehdotukseni olisivat vähän nopeammin menossa läpi, koska en tiedä, vaikka kasvaisin koiranputkea ennen kuin tämä aika on mennyt. Tähän on oikeasti pakko sanoa, että hämmentää, koska oikeasti meillä ei siellä valiokunnassakaan tästä käytännöllisesti katsoen soraääniä tullut keneltäkään muulta kuin asiantuntijoilta, ja heilläkin oli oma lehmä ojassa. Koko valiokunta oli käytännöllisesti katsoen sen puolella, ja jopa yksissä tuumin niin hallituksen kuin oppositionkin puolesta tyrmättiin näitä soraääniä siellä. Vähän sinänsä hämmästyttää tässä.

Toivon ja minä ainakin haastan kaikkia siihen, että jos on hyviä hankkeita täällä tulossa tai menossa tai miten tahansa, niin ne eivät vaan missään nimessä veisi 13:a vuotta aina-kaan sen takia, että joku tietty ihminen on niitä ehdottanut tai tietty puolue. Se olisi oikeasti ehkä kaikkein hölmöintä, mitä voidaan tehdä meidän kansalaisillemme, että jätetään hyvät

Pöytäkirja PTK 52/2020 vp

asiat ajamatta sen takia, että se homma tulee väärästä kulmasta. Meillä on varmasti ihan riittävästi väännettävää niistäkin asioista, missä oikeasti ollaan vähän eri mieltä. Jos niistä asioista, missä ollaan samaa mieltä, joku keksii hyvän idean, niin annetaan se sulka hattuun sille, kuka keksii sen, eikä torpata sitä hommaa sen takia, että se kaveri ei nyt saisi sulkaa hattuunsa siitä.

Me olemme oikeasti täällä kansan puolella, ja meidän pitäisi kansan puolesta näitä päätöksiä tehdä. Minä vetoan teihin kaikkiin: tehdään jatkossa sellaista politiikkaa täällä, että väännetään niistä asioista, mistä pitää vääntää ja mistä ollaan eri mieltä, mutta kannatetaan toistemme hyviä ideoita, oli sitten puolueen lipun logo mikä tahansa. — Kiitoksia.

10.48 Kimmo Kiljunen sd: Arvoisa puhemies! Tästä lakiesityksestä, hallituksen esityksestä saa kyllä sulan hattuunsa koko eduskunta yhdessä. Tällähän aivan aidosti pyritään tukemaan kotihoitoa, kodinhoidon tehostamista.

Kotihoito on laajentuva muoto. Vanhuksista yhä suurempi osa asuu kotona. Me toivomme, että he asuisivat kotona mahdollisimman pitkään. Se on yhteiskunnallisesti edullinen tapa hoitaa ikäihmisiä, ja ikäihmiset mielellään myöskin asuvat omissa puitteissaan, jolloin tähän kotipalveluun, kotihoitoon tulee panostaa.

Tällä on toinen ulottuvuus, jonka vuoksi halusin myöskin tämän puheenvuoron vielä käyttää, ja se on se, että nyt juuri, tässä koronavirustilanteessa, me olemme kehottaneet ikäihmisiä pidättymään fyysisistä kontakteista, pidättäytymään kotona ja kotipalvelun tarpeen määrä on tavallaan räjähdysmäisesti kasvanut juuri nyt. Harvinaisen hyvin ajoitettu tämä nyt sitten on, kun 13 vuotta on odotettu, että viimeistään nyt tämä lakiesitys voidaan hyväksyä. Tästä eteenpäin kotihoito tältä osin tehostuu.

10.49 Jussi Saramo vas: Arvoisa puhemies! Kotihoidon työntekijät ovat tietysti olleet tässä suurimpia kärsijöitä, kuten tässä keskustelussa on käynyt ilmi, mutta kärsijöinä ovat olleet myös asiakkaat, kun heille tarkoitettua aikaa on käytetty parkkipaikkojen etsimiseen, ja myös me kaikki, ihan koko yhteiskunta, olemme tässä olleet häviäjinä, kun veroja on käytetty tehottomasti.

Meillä Vantaallakin me kunnan päättäjät olemme käyttäneet valtavasti aikaa valtuustokaudesta toiseen tämän asian vatvomiseen, ja aina se on palautunut siihen, että mitään ei voi tehdä, kun eduskunta ei toimi. Ja niin kuin tässä kuultiin, Tampereella oli jo tehty asioita, mutta se on ollut hyvin vaikeata, ja se ei ollut sitten kuitenkaan niin kauhean täydellistä. Ja nyt tämänkin jälkeen tietysti kunnissa vielä haasteita säilyy siinä, miten tämä toteutetaan.

Mutta haluan antaa lämpimän kiitoksen hallitukselle, joka otti tämän asian vakavasti, jotta tämä vihdoinkin hoidetaan kuntoon. Eihän tässä lopulta mennyt 13 vuotta vaan alle vuosi, kun asia otettiin vakavasti ja pantiin toimeksi. Tosi hienoa, että näin on vihdoinkin toimittu — kiitos siitä.

10.50 Maria Guzenina sd: Arvoisa puhemies! Vielä lyhyesti: Edustaja Laakso aivan oikein kummasteli, miten voi kestää näin kauan sellaisessa lakimuutoksessa, joka parantaa maailmaa yhdeltä pieneltä siivultaan ja vielä kaiken lisäksi ei oikeastaan maksa mitään. Käytännön järki on todella tärkeää, se, että meillä täälläkin päätöksenteossa etsitään ratkaisuja sen sijaan, että torpataan asioita toteamalla, että näin ei ole ennen tehty, tämä on mahdotonta ja tämä aiheuttaa niitä ja niitä ongelmia. Nyt nähtiin, että tämäkin asia pystyttiin

Pöytäkirja PTK 52/2020 vp

ratkaisemaan loppujen lopuksi hyvinkin nopeasti, kun löytyi se tahtotila. Ja minun mielestäni tämä teidän puheenvuoronne, edustaja Laakso, oli todella arvokas. Jos me emme tee yhdessä, etsi yhdessä ratkaisuja niin tähän koronakriisiin kuin pienempiinkin asioihin tässä meidän valtakunnassamme, niin eihän tästä mitään tulee. Mutta kun yhdessä tehdään, niin yhdessä löydetään ratkaisut, ja sillä tavalla Suomi selviää niin koronakriisistä kuin kaikista muistakin haasteista. Jatketaan samalla tiellä.

10.52 Päivi Räsänen kd: Arvoisa puhemies! Edustaja Kiljunen totesi, että ajoitus tälle esitykselle on nyt harvinaisen hyvä näin korona-aikana. Valitettavasti tätä pysäköintitunnusasiaa ei nyt kuitenkaan saada ihan tähän koronataudin eristysaikaan, koska lakihan tulee voimaan vasta 1.6. ja sen jälkeen vielä sitten vaaditaan se kunnallinen päätöksenteko, jotta se käytännössä tulee voimaan. Mutta toki parempi myöhään kuin ei milloinkaan ja parempi se, että saadaan tämä esitys nyt joka tapauksessa eteenpäin. Kotihoidon tarvehan ei tässä ole vähenemässä, se tiedetään, kotihoidon tarve tulee kasvamaan.

10.53 Kimmo Kiljunen sd: Arvoisa puhemies! Kiitokset edustaja Räsäselä siitä, että mainitsitte tämän 1.6., jolloin tämä astuu voimaan. Käsitykseni mukaan, kun me olemme eduskunnassa tämän tänään hyväksyneet, niin kunnat voivat kyllä tältä pohjalta varmaan pistää jo täytäntöön näitä asioita etukäteen, ennen sitä 1.6. Ainakin näin minä voisin olettaa, että yleinen tahtotila on tässä olemassa, ja siinä mielessä siinä ei lainrikkomusta tapahdu — minä ainakin oletan näin.

Keskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyn, hallituksen esitykseen HE 109/2019 vp sisältyvän lakiehdotuksen. Lakiehdotuksen toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.

7. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 53 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 21/2020 vp
Valiokunnan mietintö SiVM 4/2020 vp

Toinen käsittely

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyn, hallituksen esitykseen HE 21/2020 vp sisältyvän lakiehdotuksen. Lakiehdotuksen toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.

8. Ilmoituksia

8.1. Hallituksen esitykset

Valtioneuvosto on 9.4.2020 antanut hallituksen esityksen HE 43/2020 vp, joka on esitys vuoden 2020 toiseksi lisätalousarvioksi.

Pöytäkirja PTK 52/2020 vp

9. Seuraava täysistunto

Eduskunnan seuraava täysistunto on tiistaina 14.4.2020 klo 14.00. Täysistunto lopetettiin klo 10.54.

Pöytäkirjan vakuudeksi:

Maija-Leena Paavola